

Dosarul nr. 2ra-969/20

Prima instanță: Judecătoria Comrat sediul Ceadîr-Lunga (jud. S. Pilipenco)
Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (jud. M. Guzun, V. Clima, G. Dașchevici)

DECIZIE

22 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de Nadejda Diulgher, reprezentată de avocatul Elena Lazareva

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Nadejdei Diulgher împotriva lui Ivan Diulgher cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor, a pensiei de întreținere a soției și a cheltuielilor de judecată și la

cererea reconvențională a lui Ivan Diulgher împotriva Nadejdei Diulgher cu privire la constatarea paternității

împotriva deciziei din 31 octombrie 2019 a Curții de Apel Comrat, prin care a fost respins apelul declarat de Ivan Diulgher, admis apelul declarat de Nadejda Diulgher, reprezentată de avocatul Elena Lazareva, casată parțial hotărârea din 17 mai 2019 a Judecătoriei Comrat sediul Ceadîr-Lunga și emisă în această parte o nouă hotărâre

constată:

La 2 februarie 2015, Nadejda Diulgher a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ivan Diulgher cu privire la desfacerea căsătoriei.

În motivarea acțiunii a invocat că este în relații de căsătorie cu Ivan Diulgher, căsătoria fiind înregistrată în registrul actelor de căsătorie cu nr. 5, la 10 februarie 2014, la Primăria sat. Cazaclia, din căsătorie au un copil, fiul XXXXX, născut la XXXXX.

A comunicat că viața de familie cu pârâtul nu a fost una reușită, având caractere diferite, des apăreau certuri și conflicte, iar pârâtul nu lua în considerație opinia ei, deseori nu găseau soluții comune, în rezultat, dânsa a plecat.

Astfel, din luna noiembrie 2014, nu duc viață în comun, locuiesc separat, nu mențin relații de căsătorie.

A considerat că familia lor este distrusă definitiv, iar viața în comun în continuare este imposibilă.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 37 Codul familie, art. 7, 166 CPC.

A solicitat desfacerea căsătoriei înregistrate între ea și Ivan Diulgher la 10 februarie 2014 la Primăria sat. Cazaclia, înscrisul în registru de acte cu nr. 5.

La 2 februarie 2015, Nadejda Diulgher a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ivan Diulgher cu privire la încasarea pensiei de întreținere a soției.

În motivarea acțiunii a invocat că din căsătoria cu pârâtul au un copil minor, fiul XXXXX.

A remarcat că îi este greu să asigure de sine stătător întreținerea sa și a fiului, întrucât copilul are doar 8 luni, are nevoie de îngrijire, prin urmare, este în imposibilitate de a lucra.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 82, 84 Codul familie, art. 7, 34, 166 CPC.

A solicitat încasarea din contul pârâtului în beneficiul ei a pensiei de întreținere a soției în mărime de 600 de lei lunar până la atingerea vârstei de 3 ani de către copilul minor XXXXX

La 2 februarie 2015, Nadejda Diulgher a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ivan Diulgher cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copilului minor.

În motivarea acțiunii a invocat că pârâtul refuză de a-i oferi ajutor material la întreținerea copilului lor comun.

A considerat că, pentru ca copilul minor să aibă un trai decent, pârâtul împreună cu ea urmează să participe la întreținerea fiului, prin achitarea pensiei de întreținere.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 74, 98 Codul familie, art. 27 din Convenția privind drepturile copilului, art. 7, 166 CPC.

A solicitat încasarea din contul pârâtului în beneficiul ei a pensiei de întreținere a copilului minor XXXXX, născut la XXXXX, în mărime fixă de 315 de lei lunar până la atingerea majoratului de către copil.

Pe parcursul examinării cauzei, Nadejda Diulgher a depus cerere de concretizare a acțiunii, prin care a solicitat stabilirea domiciliului copilului minor XXXXX, născut la XXXXX, cu mama.

În motivarea acesteia a invocat că pârâtul, sub pretextul de a comunica cu copilul, l-a luat de la mama ei pentru o zi și până la moment nu l-a întors, chiar și în pofida faptului că dânsa a revenit din Turcia la 4 mai 2015.

A menționat că imediat ce a aflat că pârâtul nu întoarce copilul, fiind în Turcia, îi scria mesaje în acest sens, iar după ce a revenit în țară s-a adresat pârâtului ca să îi întoarcă copilul.

La fel, s-a adresat și organelor de tutelă și curatelă, dar pârâtul invoca tuturor că nu are încredere în dânsa și în mama ei.

A remarcat că pârâtul a luat copilul prin înșelăciune și nu dorește să îl întoarcă pentru a nu plăti pensia de întreținere a ei și a copilului minor.

Prin încheierea din 4 iunie 2015 a Judecătoriei Ceadâr-Lunga, a fost admis demersul înaintat de Nadejda Diulgher, reprezentată de avocatul Elena Lazareva.

Au fost conexate într-o procedură cauzele civile cu nr. 2-38/2015 la cererea de chemare în judecată a Nadejdei Diulgher împotriva lui Ivan Diulgher cu privire la desfacerea căsătoriei și determinarea locului de trai a copilului minor, nr. 2-39-2015 la cererea de chemare în judecată a Nadejdei Diulgher împotriva lui Ivan Diulgher cu privire la încasarea pensiei de întreținere a soției și nr. 2-40/2015 la cererea de chemare Nadejdei Diulgher împotriva lui Ivan Diulgher cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copilului minor.

În cadrul ședinței de judecată în prima instanță din 2 iulie 2015, Nadejda Diulgher, reprezentată de avocatul Elena Lazareva a depus cerere privind completarea și concretizarea acțiunii, prin care a solicitat desfacerea căsătoriei înregistrată între ea și Ivan Diulgher la 10 februarie 2014 la Primăria sat. Cazaclia raionul Ceadâr-Lunga, înscrisul în registrul actelor de căsătorie cu nr. 5, stabilirea domiciliului copilului lor minor, fiul XXXXX, născut la XXXXX, cu mama, Nadejda Diulgher, încasarea din contul lui Ivan Diulgher în beneficiul ei a pensiei de întreținere a fiului minor în mărime de 1/4 din venitul lunar, de la data înaintării cererii și până la atingerea de către copil a vârstei de 18 ani, a pensiei de întreținere a soției în mărime fixă de 1 000 de lei lunar, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată și până la atingerea de către copilul minor a vârstei de 3 ani, precum și a cheltuielilor de asistență juridică în suma totală de 4 000 de lei.

La 27 februarie 2017, Ivan Diulgher a depus cerere reconvențională împotriva Nadejdei Diulgher, intervenient accesoriu Direcția asistență socială și protecție a familiei Ceadâr-Lunga cu privire la constatarea paternității.

În motivarea acțiunii reconvenționale a invocat că, în cadrul examinării cauzei, a fost stabilit că Nadejda Diulgher, în luna martie 2015, lăsând mamei sale fiul lor bolnav, a plecat peste hotarele RM fără careva motive și a lipsit aproximativ o lună.

Cele relatate l-au determinat să ia copilul la dânsul pentru a-l întreține și educa, creându-i condiții necesare la locul său de trai și urmând un curs de tratament.

La sosirea în Republica Moldova, pârâta neîntemeiat a început să-i solicite întoarcerea copilului, adresându-se în diferite organe cu cereri, inclusiv cu cererea în ordinea art. 318¹-318⁶ CPC.

În urma acțiunilor pârâtei, copilul a fost întors acesteia, dânsul fiind recunoscut în calitate de agresor prin încheierea Judecătoriei Ceadâr-Lunga, care ulterior a fost casată de Curtea de Apel Comrat.

A obiectat că Nadejda Diulgher a luat copilul lor comun și a plecat peste hotarele Republicii Moldova, la 28 august 2015, fără consimțământul lui.

A relatat că pârâta prin telefon i-a spus că părăsește hotarele țării pentru două săptămâni, dar lipsesc deja mai mult de un an.

A atenționat că în perioada examinării cauzei în Judecătoria Ceadâr-Lunga, când dânsul lua copilul pentru a petrece timpul împreună, pârâta dădea copilul prin

întocmirea unei recipise, astfel, de fapt îl preda ca un bun, circumstanță ce indică la aceea că Nadejda Diulgher nu iubește copilul, nu respectă drepturile lui.

La fel, a menționat că în perioada când pârâta se afla pe teritoriul Federației Ruse, dânsul de nenumărate ori a încercat de a comunica cu copilul prin intermediul rețelei skype, în cadrul acestor discuții copilul îl numea ca nenea, iar mama, care se afla alături de minor, nu-l corecta.

Ansamblul tuturor acțiunilor și comportamentul pârâtei i-au trezit dubii referitor la faptul dacă el este tatăl biologic al copilului.

A remarcat că unica posibilitate de a afla adevărul este efectuarea unei expertize ADN, iar în cazul în care va fi stabilită paternitatea lui, domiciliul copilului minor urmează a fi stabilit cu tata.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor 49 Codul familie, 56, 60 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii reconvenționale, constatarea faptului că dânsul nu este tatăl biologic al copilului XXXXX XXXXX, născut la XXXXX, dispunerea efectuării unei expertize privind constatarea paternității, în cazul stabilirii paternității lui, stabilirea domiciliului copilului minor cu tata, Ivan Diulgher și încasarea din contul pârâtei în beneficiul lui a pensiei de întreținere a copilului minor în mărime de 673,45 de lei.

Prin încheierea din 29 martie 2017 a Judecătoriei Comrat sediul Ceadâr-Lunga, a fost primită spre examinare cererea reconvențională depusă de Ivan Diulgher doar în partea pretenției privind contestarea paternității.

Prin hotărârea din 17 mai 2019 a Judecătoriei Comrat sediul Ceadâr-Lunga, a fost admisă parțial acțiunea Nadejdei Diulgher.

A fost desfăcută căsătoria înregistrată între Diulgher Nadejda și Ivan Diulgher la 10 februarie 2014 la Primăria satului Cazaclia raionul Ceadâr-Lunga (cu înscrisul în registrul actelor de căsătorie cu nr. 5).

A fost determinat locul de trai al copilului XXXXX XXXXX la locul de trai al mamei sale, Nadejda Diulgher.

A fost încasată de la Ivan Diulgher în beneficiul Nadejdei Diulgher pensia de întreținere a copilului lor minor XXXXX XXXXX în mărime de 1/4 din venitul salarial sau de altă natură lunar, de la data înaintării cererii la 2 februarie 2015 și până la atingerea de către copil a majoratului.

A fost respinsă ca fiind nefondată cerința Nadejdei Diulgher cu privire la încasarea pensiei de întreținere a soției în mărime de 1 000 de lei lunar până la atingerea de către copil a vârstei de 3 ani.

A fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată a lui Ivan Diulgher.

A fost încasată de la Ivan Diulgher în beneficiul bugetului de stat la eliberarea certificatului de divorț taxa de stat în mărime de 100 % de unități convenționale, taxa de stat în mărime de 459,27 de lei în baza cererii de chemare în judecată cu privire la încasarea pensiei de întreținere.

A fost încasată de la Ivan Diulgher în beneficiul Nadejdei Diulgher suma de 100 de lei cu titlu de taxă de stat la înaintarea cererii de chemare în judecată privind

stabilirea domiciliului copilului minor și suma de 11 000 de lei cu titlu de cheltuieli de acordare a asistenței juridice.

Prin decizia din 31 octombrie 2019 a Curții de Apel Comrat, a fost respins apelul declarat de Ivan Diulgher, admis apelul declarat de Nadejda Diulgher, reprezentată de avocatul Elena Lazareva, casată parțial hotărârea din 17 mai 2019 a Judecătoriei Comrat sediul Ceadâr-Lunga în partea prin care a fost încasată pensia de întreținere a copilului minor și emisă în această parte o nouă hotărâre prin care a fost încasat din contul lui Ivan Diulgher în beneficiul Nadejdei Diulgher pensia de întreținere a copilului lor minor XXXXX XXXXX în mărime de 1/4 din venitul salarial și de o altă natură din momentul depunerii cererii de chemare în judecată la 2 februarie 2015 și până la atingerea de către copil a majoratului.

În rest, a fost menținută hotărârea.

La 6 februarie 2020, prin intermediul Oficiului Poștal, Nadejda Diulgher, reprezentată de avocatul Elena Lazareva a declarat recurs împotriva deciziei din 31 octombrie 2019 a Curții de Apel Comrat, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel în partea respingerii pretenției din acțiunea inițială privind încasarea pensiei de întreținere a soției până la atingerea de către copil a vârstei de 3 ani, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri de admitere a acestei cerințe.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu actele judecătorești în partea contestată, considerându-le în această parte neîntemeiate, ilegale și pasibile casării.

A accentuat că nu poate și nu este obligată să probeze lipsa mijloacelor proprii suficiente pentru întreținerea sa, dat fiind faptul că este imposibil de a prezenta probe de lipsă a ceva, de aceea, anume intimatul este obligat să plătească pensia de întreținere, dacă el nu este de acord cu această acțiune, trebuie să probeze că ea are mijloace suficiente pentru întreținerea sa în perioada când are grijă de copilul lor comun.

Respectiv, este obligată să probeze existența mijloacelor necesare la intimat, iar Ivan Diulgher este obligat să probeze suficiența venitului propriu al soției, dacă el nu este de acord cu acțiunea.

Având în vedere prevederile art. 123 alin. (1) CPC, a remarcat că instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au luat în considerare faptul, care este unul general notoriu, că anume primii trei ani de viață copilul necesită grijă de mamă permanentă, deoarece la o asemenea vârstă copilul pur și simplu nu poate să aibă grijă de sine și se consideră neajutorat și de aceea este evident că mama nu poate concomitent să aibă grijă de copil și să lucreze.

Reieșind din prevederile art. 123 alin. (6) CPC, a accentuat că nu trebuia să probeze faptul că nu are mijloace proprii suficiente pentru întreținerea sa, dat fiind faptul că intimatul nu nega, ci dimpotrivă confirma faptul acesta.

A considerat că instanța de apel a interpretat eronat prevederile art. 82 alin. (2) lit. c) Codul familiei, menționând că la data adoptării hotărârii de către prima instanță, copilul avea vârsta de 4 ani și 11 luni, prin urmare, argumentele ei au încetat a fi actuale ținând cont de prevederile art. 82 alin. (2) lit. c) Codul familiei, care prevede că dreptul de a porni o acțiune în instanța judecătorească privind încasarea

pensiei de întreținere are soțul care îngrijește copilul comun timp de 3 ani după nașterea acestuia, și nu soțul care a îngrijit copilul comun după 3 ani de la nașterea copilului.

Așadar, aceasta nu poate să-și pierde actualitate în legătură cu faptul că a trecut o perioadă de timp, pentru care urmau să fie adjudecate și încasate la timp mijloacele pentru întreținerea ei în perioada de îngrijire a copilului comun al păților, până la atingerea de către copilul a vârstei de trei ani.

La fel, a evidențiat că s-a adresat în instanța de judecată cu acțiunea dată nu după ce copilul a împlinit vârsta de 3 ani, ci atunci când copilul avea vârsta de 8 luni, adică la 2 februarie 2015, cu toate că s-a despărțit cu intimatul și îngrijea singură copilul comun al lor încă din momentul când copilul avea vârsta de 6 luni și nu poartă nicio vină că examinarea cauzei în instanța de judecată a durat timp de 4 ani.

La 3 iunie 2020, în adresa intimatului Ivan Diulgher și intervenientului accesoriu Direcția asistență socială și protecție a familiei Ceadr-Lunga a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Nadejda Diulgher, reprezentată de avocatul Elena Lazareva, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 35 vol. IV).

Până la data stabilită pentru examinarea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care intimatul și intervenientul accesoriu să-și expună poziția față de temeiurile recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa păților la 9 decembrie 2019, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 210 vol. III), fiind recepționată de către reprezentantul recurenteii la 11 decembrie 2019, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 215 vol. III)

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 6 februarie 2020 în termenul legal.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând în partea casată o nouă hotărâre.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) lit. c) se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească a interpretat în mod eronat legea.

După cum rezultă din actele cauzei, Nadejda Diulgher înaintând acțiunea în judecată împotriva lui Ivan Diulgher, cu ulterioarele concretizări, a solicitat desfacerea căsătoriei înregistrată între ea și Ivan Diulgher la 10 februarie 2014 la Primăria sat. Cazaclia raionul Ceadâr-Lunga, înscrisul în registrul actelor de căsătorie cu nr. 5, stabilirea domiciliului copilului lor minor, fiul XXXXX, născut la XXXXX, cu mama, Nadejda Diulgher, încasarea din contul lui Ivan Diulgher în beneficiul ei a pensiei de întreținere a fiului minor în mărime de 1/4 din venitul lunar, de la data înaintării cererii și până la atingerea de către copil a vârstei de 18 ani, a pensiei de întreținere a soției în mărime fixă de 1 000 de lei lunar, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată și până la atingerea de către copilul minor a vârstei de 3 ani, precum și a cheltuielilor de asistență juridică în suma totală de 4 000 de lei.

La rândul său, Ivan Diulgher înaintând acțiunea reconvențională împotriva Nadejdei Diulgher, intervenient accesoriu Direcția asistență socială și protecție a familiei Ceadâr-Lunga, a solicitat constatarea faptului că dânsul nu este tatăl biologic al copilului XXXXX XXXXX, născut la XXXXX, dispunerea efectuării unei expertize privind constatarea paternității, în cazul stabilirii paternității lui, stabilirea domiciliului copilului minor cu tata, Ivan Diulgher și încasarea din contul pârâtei în beneficiul lui a pensiei de întreținere a copilului minor în mărime de 673,45 de lei.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță a ajuns la concluzia admiterii parțiale a acțiunii înaintate de Nadejda Diulgher, a desfăcut căsătoria înregistrată între Diulgher Nadejda și Ivan Diulgher la 10 februarie 2014 la Primăria satului Cazaclia raionul Ceadâr-Lunga (cu înscrisul în registrul actelor de căsătorie cu nr. 5), a determinat locul de trai al copilului XXXXX XXXXX la locul de trai al mamei sale, Nadejda Diulgher, a încasat de la Ivan Diulgher în beneficiul Nadejdei Diulgher pensia de întreținere a copilului lor minor XXXXX XXXXX în mărime de 1/4 din venitul salarial sau de altă natură lunar, de la data înaintării cererii la 2 februarie 2015 și până la atingerea de către copil a majoratului și a respins ca fiind nefondată cerința Nadejdei Diulgher cu privire la încasarea pensiei de întreținere a soției în mărime de 1 000 de lei lunar până la atingerea de către copil a vârstei de 3 ani. A respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată a lui Ivan Diulgher, a încasat de la Ivan Diulgher în beneficiul bugetului de stat la eliberarea certificatului de divorț taxa de stat în mărime de 100 % de unități convenționale, taxa de stat în mărime de 459,27 de lei în baza cererii de chemare în judecată cu privire la încasarea pensiei de întreținere și a încasat de la Ivan Diulgher în beneficiul Nadejdei Diulgher suma de 100 de lei cu titlu de taxă de stat la înaintarea cererii de chemare în judecată privind stabilirea domiciliului copilului minor și suma de 11 000 de lei cu titlu de cheltuieli de acordare a asistenței juridice.

Judecând apelurile declarate de Ivan Diulgher și Nadejda Diulgher, reprezentată de avocatul Elena Lazareva, instanța de apel a respins apelul declarat de Ivan Diulgher, a admis apelul declarat de Nadejda Diulgher, reprezentată de avocatul Elena Lazareva, a casat parțial hotărârea din 17 mai 2019 a Judecătoriei Comrat sediul Ceadâr-Lunga în partea prin care a fost încasată pensia de întreținere a copilului minor și a emis în această parte o nouă hotărâre prin care a fost încasat

din contul lui Ivan Diulgher în beneficiul Nadejdei Diulgher pensia de întreținere a copilului lor minor XXXXX XXXXX în mărime de 1/4 din venitul salarial și de o altă natură din momentul depunerii cererii de chemare în judecată la 2 februarie 2015 și până la atingerea de către copil a majoratului. În rest, a menținut hotărârea primei instanțe.

Este de menționat că prin cererea de recurs depusă de Nadejda Diulgher, reprezentată de avocatul Elena Lazareva, a fost invocat dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe doar în partea prin care a fost respinsă cerința Nadejda Diulgher împotriva lui Ivan Diulgher cu privire la încasarea pensiei de întreținere a soției până la atingerea de către copilul minor a vârstei de 3 ani, în mărime fixă de 1000 de lei lunar.

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârilor instanțelor de judecată ierarhic inferioare în partea contestată, în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse în recurs, instanța de recurs constată că instanțele de judecată ierarhic inferioare, au interpretat eronat normele de drept material și au dat o apreciere greșită materialului probator anexat la dosar, fapt ce a dus la adoptarea soluției greșite de respingere a cerinței Nadejdei Diulgher împotriva lui Ivan Diulgher cu privire la încasarea pensiei de întreținere a soției până la atingerea de către copilul minor a vârstei de 3 ani.

În acest sens se va reține că din materialele dosarului rezultă incontestabil că Nadejda Diulgher și Ivan Diulgher sunt părinții copilului minor XXXXX XXXXX, născut la XXXXX, fapt ce se atestă prin certificatul de naștere seria NA-VI nr. 1868422 eliberat la 10 iunie 2014 de către Primăria satului Cazaclia r-nul Ceadâr Lunga (f. d. 5 vol. I).

Totodată, reieșind din certificatul nr. 109 din 19 ianuarie 2015 eliberat de Primăria satului Cazaclia r-nul Ceadâr Lunga și certificatul nr. 812 din 15 iunie 2015 eliberat de Primăria or. Ceadâr-Lunga, se confirmă cu certitudine că copilul minor comun XXXXX XXXXX, născut la XXXXX se află la întreținerea Nadejdei Diulgher (f. d. 59, 176 vol. I).

Conform prevederilor art. 82 alin. (1) și (2) lit. c) Codul familiei, soții își datorează întreținerea materială reciprocă. În cazul refuzului de a acorda întreținere și dacă între soți nu există un contract privind plata pensiei de întreținere, dreptul de a porni o acțiune în instanța judecătorească privind încasarea acesteia de la celălalt soț îl are soțul care îngrijește copilul comun timp de 3 ani după nașterea acestuia.

Iar alin. (3) al aceluiaș articol, stipulează că pensia de întreținere se plătește persoanelor enumerate la alin. (2) numai în cazul când acestea nu au un venit propriu suficient, iar soțul care datorează întreținere are posibilitatea de a o plăti.

Coroborând prevederile normei enunțate la materialului probator administrat în speță, instanța de recurs remarcă că prin avizul-concluzie a Direcției asistență socială și protecție a familiei Ceadâr-Lunga nr. 480/04 din 21 iulie 2015, se evidențiază faptul că Nadejda Diulgher nu dispune de un venit propriu suficient, or, ajutor financiar pentru întreținerea sa și a copilului minor XXXXX XXXXX, în mare parte, fiind acordat acesteia de către părinții săi (f. d. 108 vol. II).

Cele menționate în acest aviz-concluzie nu au fost combătute prin probe concludente de către intimat.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare eronat au reținut ca temei de respingere a cerinței Nadejdei Diulgher împotriva lui Ivan Diulgher cu privire la încasarea pensiei de întreținere a soției până la atingerea de către copilul minor a vârstei de 3 ani, faptul că Nadejda Diulgher urma să prezinte probe privind insuficiența mijloacelor pentru propria întreținere, în situația în care actele cauzei denotă incontestabil că ultima în această perioadă nu era antrenată în câmpul muncii și îngrijea de copilul minor comun XXXXX XXXXX.

Or, în cazul soției care îngrijește copilul comun până la vârsta de 3 ani de zile, potențialului ei de a munci se micșorează, sau chiar duce și la imposibilitatea totală de a munci, ceea ce atrage după sine lipsa mijloacelor necesare întreținerii.

Mai cu seamă că după nașterea copilului apare necesitatea cheltuielilor adăugătoare, cum ar fi: hrană, îmbrăcăminte specială, odihnă, proceduri speciale etc. Și desigur, aceste cheltuieli trebuie să fie suportate de ambii soți. În cazul când soțul refuză acordarea întreținerii, legislația familială reglementează condițiile de impunere la plata acesteia.

Instanța de recurs reține ca lipsită de suport legal și concluzia instanței de apel în sensul că la data emiterii hotărârii de către prima instanță și anume că la 17 mai 2019, vârsta copilului minor XXXXX XXXXX era de XXXXX, din care motiv cerința Nadejdei Diulgher cu privire la încasarea pensiei de întreținere până la atingerea de către copilul minor a vârstei de 3 ani și-a pierdut din actualitate.

Și asta deoarece, contrar acestei concluzii a instanței de apel, instanțele de judecată ierarhic inferioare urmau să supună aprecierii cerința Nataliei Diulgher împotriva lui Ivan Diulgher cu privire la încasarea pensiei de întreținere până la atingerea de către copilul minor a vârstei de 3 ani, la data depunerii cererii de chemare în judecată și nu la data emiterii hotărârii de către prima instanță.

Or, potrivit art. 5 alin. (1) CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.

Dreptul la acțiune presupune posibilitatea de a investi o instanță de judecată cu examinarea și soluționarea unui litigiu, și, totodată, obligația acesteia de a-l soluționa.

Drept urmare, având în vedere că la data depunerii cererii de chemare în judecată la 2 februarie 2015, copilul minor XXXXX XXXXX născut la XXXXX, avea vârsta de XXXXX, Nadejda Diulgher era îndreptățită de a solicita încasarea pensiei de întreținere de la data depunerii cererii de chemare în judecată și până la atingerea de către copilul minor a vârstei de 3 ani.

Aici, instanța de recurs remarcă dispozițiile art. 84 Codul familiei, potrivit cărora cuantumul pensiei de întreținere încasate de la un soț (fost soț) în favoarea celuilalt soț se stabilește de către instanța judecătorească într-o sumă bănească fixă plătită lunar. La stabilirea sumei pensiei de întreținere, se ține cont de situația materială și familială a soților (foștilor soți), de alte circumstanțe importante.

Astfel fiind, la caz, se constată că Ivan Diulgher este angajat în câmpul muncii în cadrul Penitenciarului nr. 1 - Taraclia din 12 mai 2011 și dispune de un salariu mediul lunar de 5103 de lei, fapt ce se confirmă prin adeverința nr. 3/945 din 8 aprilie 2015 eliberată de Șeful Penitenciarului 1 – Taraclia și certificatul eliberat de contabilitatea Penitenciarului 1 – Taraclia, anexate la dosar (f. d. 97-98 vol. I).

În consecință, având în vedere cele expuse supra instanța de recurs conchide de a admite parțial cerința Nadejdei Diulgher împotriva lui Ivan Diulgher cu privire la încasarea pensiei de întreținere a soției până la atingerea de către copilul minor a vârstei de 3 ani și a încasa din contul lui Ivan Diulgher în beneficiul Nadejdei Diulgher pensia pentru întreținerea soției în mărime bănească fixă de 500 de lei lunar, începând cu 2 februarie 2015, data depunerii cererii de chemare în judecată și până la XXXXX, data atingerii de către copilul minor XXXXX XXXXX a vârstei de 3 ani.

Pentru motivele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe în partea respingerii cerinței Nadejda Diulgher împotriva lui Ivan Diulgher cu privire la încasarea pensiei de întreținere a soției până la atingerea de către copilul minor a vârstei de 3 ani și de a emite în partea dată o nouă hotărâre de admitere parțială a cerinței Nadejda Diulgher împotriva lui Ivan Diulgher cu privire la încasarea pensiei de întreținere a soției până la atingerea de către copilul minor a vârstei de 3 ani, cu încasarea din contul lui Ivan Diulgher în beneficiul Nadejdei Diulgher a pensiei pentru întreținerea soției în mărime bănească fixă de 500 de lei lunar, începând cu 2 februarie 2015, data depunerii cererii de chemare în judecată și până la XXXXX, data atingerii de către copilul minor XXXXX XXXXX a vârstei de 3 ani. În rest, cerința Nadejdei Diulgher împotriva lui Ivan Diulgher cu privire la încasarea pensiei de întreținere a soției până la atingerea de către copilul minor a vârstei de 3 ani, se respinge.

Dat fiind faptul că în rest decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe nu au fost contestate cu recurs, instanța de recurs consideră inoportun, prin prisma prevederilor art. 442 alin. (1) CPC, de a se expune cu privire la legalitatea acestora în partea necontestată.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b), 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Nadejda Diulgher, reprezentată de avocatul Elena Lazareva.

Se casează parțial decizia din 31 octombrie 2019 a Curții de Apel Comrat și hotărârea din 17 mai 2019 a Judecătorei Comrat sediul Ceadâr-Lunga, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Nadejdei Diulgher împotriva lui Ivan Diulgher cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor, a pensiei de întreținere a soției și

a cheltuielilor de judecată și la cererea reconvențională a lui Ivan Diulgher împotriva Nadejdei Diulgher cu privire la constatarea paternității și anume în partea respingerii cerinței Nadejdei Diulgher împotriva lui Ivan Diulgher cu privire la încasarea pensiei de întreținere a soției până la atingerea de către copilul minor a vârstei de 3 ani și în această parte se emite o nouă hotărâre prin care:

Se admite parțial cerința Nadejda Diulgher împotriva lui Ivan Diulgher cu privire la încasarea pensiei de întreținere a soției până la atingerea de către copilul minor a vârstei de 3 ani.

Se încasează din contul lui Ivan Diulgher în beneficiul Nadejdei Diulgher pensia pentru întreținerea soției în mărime bănească fixă de 500 (cinci sute) de lei lunar, începând cu 2 februarie 2015, data depunerii cererii de chemare în judecată și până la XXXXX, data atingerii de către copilul minor XXXXX XXXXX a vârstei de 3 ani.

În rest, cerința Nadejdei Diulgher împotriva lui Ivan Diulgher cu privire la încasarea pensiei de întreținere a soției până la atingerea de către copilul minor a vârstei de 3 ani, se respinge.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic

Nicolae Craiu